

Jugoslavija bo odslej streljala na tuja letala, če bi letela tod

Italija, Nemčija in Ogrska so prejele svarilo od jugoslovanske vlade. Zavezniki so obljubili Jugoslaviji sirovine, če bo zmanjšala izvoz v Nemčijo.

Belgrad, 28. apr. — Jugoslovanska vlada je sporočila Nemčiji, Ogrski in Italiji, da je izdala armadi ukaz, da odslej strelja na vsa tuja letala, ki bi letela nad jugoslovanskim ozemljem. Vlada je storila ta korak, ker se dnevno dogaja, da priletijo tuja letala nad tem ali onim krajem Jugoslavije. Zlasti se je to redno dogajalo v dnevih od 18. do 20. aprila.

Iz Slovenije se poroča, da se pogosto zgodi, da prileti kako nemško letalo, ki kroži na temi kraji. Nek ogrski bombnik je celo pristal v Vojvodini in italijanska letala so ponovno krožila nad Kotorom in vzdolž dalmatinskega obrežja. Jugoslovanska vlada je uvidela potrebo, da napravi temu konec in zahteva, da omenjene države vpoštevajo njeno nevtralnost tudi v zraku.

Po Ljubljani so raznašali letake, ki so zahtevali vrnitev slovenskih krajev

Rim. — Nemški in italijanski konzul sta se pritožila pri jugoslovanski vladi, ker so se v Ljubljani po ulicah zadnji petek prikažali letaki, v katerih se zahteva vrnitev slovenskih krajev, ki so zdaj pod Italijo in Nemčijo.

Kot v odgovor tem demonstracijam v Ljubljani, so odgovorili laški dijak v Florenci, ki so napravili protijugoslovanske demonstracije. Demonstracij se je

udeležilo kakih 500 dijakov, med katerimi so bili mnogi oblečeni v fašistične uniforme. Poročila trdijo, da se je tudi mnogo fašistovskih uradnih oseb udeležilo demonstracij.

Italijansko časopisje trdi, da je bil ljubljanski manifest posledica angleške in francoske propagande, da kujeta Nemčija in Italija načrte za napad v nevtralne dežele.

Streljanje 1. maja

Euclid Rifle klub ačne s 1. majem z rednim streljanjem na Močilnikarjevi farmi. Prva taka strelska vaja bo v sredo popoldne ob dveh. Vršila se bo tudi mesečna seja. Članstvo se prosi, da se udeleži v polnem številu. Kot izjavlja predsednik Jim, ne bo ta dan nobene parade na farmi, drugo bo pa vse, kar spada k prvemu izletu na farme v letošnji sezoni.

Nesrečna rojakinja

Tri leta je minilo, odkar je bila od avtomobila povožena in zelo poškodovana dobro poznana rojakinja Mrs. Ana Jančar. Od tedaj ni sama vstala s postelje. Celo na stol jo morajo posaditi drugi. Ta nezgoda je dobro ženo zelo potrla in fizično izčrpala. Ako jo hočejo prijatelji in znanci obiskati, to lahko store na 1020 E. 141st St.

Pogreb Frances Debeljak

Glede pokojne Frances Debeljak se nam poroča še dodatno, da je bila doma iz Kolenče vasi, fara Struge pri Dobrem polju. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 iz Želtevogove pogrebnega zavoda, 458 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in potem na pokopališče sv. Pavla.

K molitvi

Članice društva Marije Vnebovzete št. 103 JSKJ so prošene, da pridejo danes zvečer ob 7:30 v Želtevov pogrebni zavod na 152. cesti, da se z molitvijo poslovijo od pokojne sestre Frances Debeljak.

Ameriški poslanik za Rusijo gre domov

Moskva. — Ameriški poslanik v Moskvi, Laurence A. Steinhardt, je odšel domov v Zed. države. To je njegov prvi obisk Zed. držav od lanskega avgusta, kar je bil imenovan za poslanika. Sodi se, da bo njegov obisk v Ameriki kratek, ker ga ne spremlja njegova žena. Dasi se smatra, da je njegova vrnitev osebnega značaja, pa se pričakuje, da bo imel važna posvetovanja s predsednikom Rooseveltom in državnim tajnikom Hullom.

Iskreha zahvala

Frank Vadnal ml. iz 1022 E. 70th St., se lepo zahvaljuje vsem, ki so ga obiskovali v bolnišnici, vsem, ki so poslali cvetlice, za darila in karte. Prijatelji ga zdaj lahko obiščejo doma.

22. obletnica

V sredo 1. maja se bo brala v cerkvi sv. Vida ob sedmih sv. masa za pok. Mary Wolf ob priliki 22. obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

\$15,000 za češki relief

Clevelandski Čehi so imeli osem dni dobrodelni bazar, katerega čisti dobiček je namenjen za češkoslovaške begunce. Prestostanka od tega bazarja bo več kot \$15,000.

Prepovedano parkanje

Kot se nam poroča je prepovedano parkanje avtomobilov na cesti na Glass Ave. med Norwood Rd. in 60. cesto in na 61. cesti med St. Clair in Glass Ave. Lastniki avtov naj to blagotno upoštevajo.

KRALJA PETRA MOČNO STRAŽIJO

Belgrad, 29. aprila. — Na stotine tujcev je bilo aretiranih in močne straže se je postavilo okrog vseh vladnih poslopij, ker se vlada boji, da je skovana zarota proti mlademu jugoslovanskemu kralju Petru. To sklepajo iz dogodilja zadnje nedelje, ko se je kralj peljal na grobnico svojega očeta v Oplenac. Kraljevemu avtu so sledili trije drugi in ko je kralj v Oplenacu izstopil, so izstopili tudi iz zasledujočih avtov. Te je kraljeva straža takoj prišla. Policija trdi, da so to tujci, vendar pa ne pove njihov imen, niti njih narodnosti. To je povzročilo, da je policija v zadnjih 36 urah prišla zopet mnogim stotin tujcev, ki so vsi državljani te ali one države, ki je sedaj v vojni.

Največja ovira Nemcem ne bo armada, ampak norveški narod

Paris. — Največja napaka, ki so jo napravili Nemci z vpadom v Norveško je ta, ker so podcenjevali ne moč norveške armade, ampak lojalnost norveškega naroda, ki je demokratskega nazarja in iz srca naklonjen zaveznikom. Mala norveška armada nudi majhen odpor proti Nemcem, razen da se bodo bojevali v majhnih skupinah iz zasede. Toda dokler obstoji norveška vlada na norveški zemlji, bo ta vlada obvladala norveški narod, tudi v krajih, katere imajo zasedene Nemci.

In dokler bo norveški narod kazal odpor proti Nemcem, toliko časa Nemci ne bodo gospodarji Norveške dlje, kot kakor daleč nesejo njih puške. Pa še za to bodo morali Nemci imeti močne garnizije. Nemci pošiljajo zdaj potrebščine, živila in municijo svojim četam v Norveško z letali. Toda to je jako zamudno in drago, ter ne more trajati v nedogleden čas. Ta način oskrbovanja nemške vojske na Norveškem stane najmanj \$20.00 na dan za vsakega vojaka.

Na operaciji

V University bolnišnico se je podal 18 letni Albin Sluga iz 14315 Thames Ave. Podvreči se bo moral operaciji. Želimo mu, da bi jo srečno preстал in se kmalu vrnil domov boljšega zdravlja. Obiski še niso dovoljeni.

Izseljenski komisar je odstavljen

Kot se nam poroča iz New Yorka, je z današnjim dnevom odstavljen izseljenski komisar kraljevine Jugoslavije v New Yorku, g. Slavo Trošt. Podrobnosti nam niso znane. Govori se pa, da se je napravilo to na pritisk iz Zagreba, oziroma na pritisk ameriških Hrvatov. Drugi zopet trdijo, da se je komisarja odstavilo, ker se bo reorganiziralo ta urad. Za enkrat se vzdržimo vsakega komentarja, dokler ne bomo o tem kaj več zvedeli. Toda tiho pa ne bomo, če se je odstavil ne izvršilo samo radi kake morebitne šikane proti Slovencem. Glede tega bomo zahtevali pojasnila na odgovornih mestih.

34,000,000 ljudi spi eno uro manj

Kakih 34,000,000 ljudi v 15 državah je v noči od sobote na nedeljo spalo eno uro manj, če so deli svojega uro za 60 minut naprej, ker so šle njih države na sistem, da se začne delovni dan za eno uro prej. No, to uro spanca bodo lahko dobili nazaj na 29. septembra, ko se bodo pomaknile ure zopet na standard čas. Tudi nekatere evropske države imajo ta sistem, toda to samo zato, da si prihranijo elektriko. Anglija in Francija sta začeli s tem sistemom 25. februarja, Nemčija pa 1. aprila.

Zdravila za vaš avto

Na 15316 Waterloo Rd. imata rojaka John Lackner in Frank Gabriel veliko garažo, kjer popravljata in barvata avtomobile. Delo garantira njih 15 letna izkušnja v tem poslu. Kadar torej vaš avto potrebuje popravila ali nove obleke, ga zapeljite tje. Prodajata tudi nove Willys in vse vrste rabljene avtomobile. Podjetje toplo priporočamo rojakom.

Burns pride iz ječe

Bivši clevelandski policijski inšpektor Edwin Burns, ki je bil obsojen v ječo radi jemanja podkupnine v prohibicijskih casih, od enega do 20 let, bo v sredo izpuščen iz državne ječe v Columbusu. Na 15. maja bo izpuščen za bivši policijski poročnik Nebe. Obenem z njim bo izpuščen bivši policijski kapetan Michael Harwood.

Za slučaj, če naciji zmagajo v Norveški

New York. — Kaj se bo zgodilo, če, recimo, obdrže Nemci južni del Norveške in zavezniški severnega? Nemci bi dobili s tem lepšo priliko uspešno napadati angleško obal, ker bi imeli veliko krajšo pot iz raznih norveških pristanišč. Od Stavan-garja, zapadna Norveška, je do angleškega bojnega pristanišča v Scapa Flow samo 330 milj.

Prej so imeli 510 milj od svoje-ga torišča na otoku Sylt. To pomeni, da bodo Nemci lahko poslali še enkrat toliko podmornic ali pa letal na Anglijo. V tem slučaju bi morala postaviti še enkrat toliko obrambnih edinic, naj bo že obrežnih baterij ali kar že.

Če se bodo Nemci vgnezdili na norveškem obrežju, bodo toliko lažje napadali ladje v Severnem morju. Posledica bo, da bo izgi-

nila s tega morja vsaka plovba, razen da bodo tukaj vozile samo podmornice, bojne ladje in nad morjem bodo križarila bojna letala.

Če bodo hoteli zavezniški trgovati z Norveško ali Švedsko, bodo mogli samo iz norveškega pristanišča na skrajnem severu, Narvika. Od tukaj bodo plule ladje visoko gor na sever in okrog Škotske, kjer jih bodo sovražne podmornice težko našle in kamor tudi nemška letala ne bodo prišla, ker je predaleč. Anglija bo polagoma položila mine po vsem Severnem morju tako, da kmalu niti podmornice ne bodo mogle več ogrožati tega morja. S tem se bo tudi preprečilo nemškim podmornicam, da bi prihajale do angleške obale in tam ogrožale morskii promet.

Pa tudi če Nemčija obdrži

Zavezniki so ustavili Nemce v Norveški

Townsendovo gibanje bo podpiralo svoje privržence ne glede na stranko

Boston. — Dr. Francis E. Townsend, ki se bori za vpeljava starostne pokojnine po \$200 na mesec, se je izjavil, da je njegova organizacija pripravljena podpirati republikance ali pa demokrate pri volitvah, ampak samo take kandidate, ki se bodo izjavili, da bodo v kongresu volili za ta pokojninski načrt. Dr. Townsend se je pa izjavil, da se njegova struja pod nobenim pogojem ne bo pridružila gibanju za ustanovitev tretje stranke.

Dosedaj Townsendova struja ni odobrila še nobenega kandidata in ne za državne urade. Pri tem je pa dr. Townsend izjavil, da se je novi deal izkazal kot fiasco ter da se mora v deželi izvesti "revolucionarne spremembe."

Zamoreci proti Rooseveltu; sledijo Lewisu

Washington, D. C. — Narodni zamorski kongres, ki je zboroval v glavnem mestu, je sprejel resolucijo, ki obsoja Rooseveltovo administracijo. Obenem je kongres sprejel ponudbo John L. Lewisa, načelnika CIO, da se pridruži delavski Nestranskarški ligi.

Kongres je sprejel te resolucije proti svarilom njih predsednika Randolpha, ki je bil na čelu tega zamorskega gibanja od leta 1936. "Bog pomagaj zamorcem," je rekel Randolph, "če ne bodo sledili politiki predsednika Roosevelta!" Kongres ga pa ni poslušal, radi česar Randolph ni hotel sprejeti nominacije za nadaljnjo izvolitev predsednikom.

Randolph je ožigosal kongres zamorcev, ker je sprejel denar do komunistične stranke in od CIO rekoč, da "kjer jemljete denar, tam dobite tudi ideje in povelja."

ŽUPAN NE MARA VIŠJE PLAČE

Chicopee, Mass. — Mestna zbornica je odglasovala, da se zviša županu plača od \$2,500 na \$5,000 na leto. Župan je pa predlog vetiral rekoč, da časi ne kažejo, da bi se zviševalo plač in da on v takih časih ne mara biti v breme davkoplačevalcem.

Za slučaj, če naciji zmagajo v Norveški

južno Norveško, bo več izgubila kot pa pridobila, ker bo izgubila vso švedsko železno rudo. Če bi Nemčija zavojevala vso Norveško, potem bi bila tudi švedska v njeni oblasti. Če pa Nemci ne bodo mogli pregnati zavezniške severne Norveške, bo šla švedska železna ruda k zaveznikom.

Če se pa posreči zaveznikom pregnati nacije iz Norveške, si bodo s tem veliko pridobili, ker bodo imeli Nemce med dvema ognjema: zavezniška letala bodo bombardirala nemške pozicije iz Norveške od severa in iz Francije od juga.

Zato je jasno, da bo najbrž nova bojna fronta na Norveškem odločila vojno med Nemčijo in zavezniki. Oči vsega sveta so obrnjene danes na vojno v Norveški.

Zaveznike čete so se zakopale severno od Trondheima, da ustavijo nemško prodiranje. Nove čete in več letal prihajajo dnevno iz Anglije in Francije.

Stockholm, 29. apr. — Od deset do dvajset tisoč zavezniških čet se je zakopalo v pozicije na fronti pri Namsosu, severno od Trondheima. Ta sila setoji iz kakih 2,000 angleških teritorialnih čet in do 10,000 francoskih alpincev, famoznih "plavih vragov." Te čete so opremljene z izvrstnim topništvom in baterijami, ki se jih rabi proti letalom in proti tankom. Četam v pomoč so dodeljeni angleški zasledovalni bombniki, ki neprestano prihajajo iz Anglije. Novodola zavezniška letala so opalila Nemce, da niso že več dni napadli pristanišča Namsos, ki so ga zadnji teden precej poškodovali z bombami.

Zavezniške čete utrjujejo tudi pozicije severno od Steinkjerja, kjer bodo z lahkoto, kot trdijo, odbili vsak nemški naskok. Zavezniške prednje straže so se morale zadnji teden tukaj umakniti pred Nemci.

Norveški glavni stan poroča, da

so bile nemške mehanizirane kolone ustavljene v prodiranju proti važni Dombaas-Stoeren železnici. Norveške čete so jim v hribih zaprle pot, da ne morejo naprej, ker se na ozki poti ne morejo razviti v bojno linijo. V soboto so nemške kolone napravile 25 milj poti, toda naprej ne morejo.

Eno teh kolon zadržujejo norveške čete v prelazu Kvikne, drugo so pa ustavili v dolinah Oester in Dovre. Zavezniški še vedno obvladujejo železnico od Dombaasa do Stoerena in tudi del proge, ki pelje do mesta Røros, katerega imajo v posesti Nemci.

V tem pa hitijo zavezniški kot Nemci s pošiljanjem novih čet v Norveško. Nekateri opazovalci trdijo, da ima Nemčija tam odbili vsak nemški naskok. Zavezniške prednje straže so se morale zadnji teden tukaj umakniti pred Nemci.

Norveški glavni stan poroča, da

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Duluth, Minn. — Tu se je sestri, smrtno ponesrečilo na železnici 25-letni Anton F. Kastelec iz Eveletha, kjer je bil rojen in kjer zapuška starše, brata in šest sester. — V Hibbingu je umrla Margaret Sterk, stara 74 let rojena Muhvič in doma iz Starega trga ob Kolpi v Beli Krajini. V Ameriki je bila 31 let in zapuška moža in hčer.

La Salle, Ill. — Tu je umrla rojakinja Ursula Čas, doma iz Brežice na Spodnjem Stajerskem. Chicago. — Dne 23. t. m. je tu umrl Frank Černe, star 77 let in doma iz Grobelj pri St. Jerneju na Dolenjskem. V Ameriki je bil okrog 50 let in nekoč je vodil trgovino v La Sallu. Zapuška žena, tri sinove in hčer.

Milwaukee. — Pred dnevi je tu umrla Mary Jerman, stara 54 let in rojena v Orehovcu pri St. Janžu na Dolenjskem. V Ameriki je bila 32 let in tu zapuška moža in sina, v starem kraju pa brata in sestro. — Iste dni je umrla 62-letna vdova Mary Cernar, doma od Škocijana na Dolenjskem, ki je bivala v Ameriki 39 let in je bila med prvimi slovenskimi naseljenci v West Allisu. Tu zapuška sina in tri hčere. — Istega dne je v West Allisu umrla Mae Kuhn, roj. Gerzetic, ki je bolehal nekaj tednov. Rojena je bila v Minnesoti in tu zapuška moža in hčerko, v Towerju, Minn., očeta in dve

pejčali v bolnišnico.

GONGWERJEVCI SO SAMO PROTI O'DONNELLU

Gongwerjeva stran demokratov v okraju Cuyahoga je sinoči izbrala kandidate za razne urade, katere stranka priporoča v izvolitev. Izbrali so vse sedanje okrajne uradnike v ponovno izvolitev, razen šerifa O'Donnella. Mesto njega priporočajo Hugh J. McFarlanda, bivšega councilmana iz 28. varde. Za governorskega kandidata so si izbrali Williama J. Kennedy-a.

Bur Gongwer je v dolgem govoru napadel vodjo demokratov

Ringo, Kans. — Tu je umrl Jožef Mali, rudar, star 82 let in rojen v Mariboru na Stajerskem. V Ameriki je živel 36 let, dve leti v Cumberlandu, Wyo., 34 let pa v Kansasu, in sicer v Mineralu in Ringu in zadnjih devet let je prebil na okrajni farmi za ubožce.

Strabane, Pa. — Charles Kisha, sin tajnika Slovenskega hranilnice in posojilnega društva, je bil operiran na slepiču in nahaja se v bolnišnici v Canonsburgu. Domači mu žele hitrega okrevanja. — John Nagode ml. v Strabanu je dobil mladega in krepkega sina prvorojenca.

West Newton, Pa. — Dne 17. aprila se je v tukašnjem premogovniku smrtno ponesrečil Matija Furar, star 62 let in doma iz Kostanjevice na Dolenjskem. West Frankfort, Ill. — Louis Lukek in Mary Strukel, sta prešla žalostno vest, da je 17. marca t. l. v Trsteniku pri St. Rupertu na Dolenjskem umrla njuna mati Marija Lukek, stara 82 let. V Ameriki zapuška sina in hčer, v starem kraju pa moža, sina in hčer.

Barberton, O. — John Drobnič je bil pred par dnevi povožen po avtomobilu, ko se je vradnoval z dela domov. Težko poškodovanega na glavi in roki so odpeljali v bolnišnico.

Ray T. Millerja, katerega je obtožil dolžni nezmožnega vodstva, čemer je dokaz to, je rekel Gongwer, ker je pet njegovih kabinetnih uradnikov izza časa županovnanja proti njemu.

Dalje je Gongwer omenil, kako se korenjaški Ray Miller boji ene slabotne ženske, Mrs. Bernice Pyke, kar znači, da je organizacija, ki jo zastopa Miller, jako slabotna, če ima strah pred žensko, ki se sicer itak več ne vori napadel vodjo demokratov udeležuje v politiki.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 102 Tues., April 30, 1940

Dobrih cest potrebujemo

Narod, ki se hoče gospodarsko razviti, mora imeti predvsem dobre ceste, po katerih se lahko vrši promet iz kraja v kraj. To pravilo velja vse od starih časov, od pričetka civilizacije. Stari Rimljani bi ne bili mogli svojega silnega imperija razširiti skoro po vsej Evropi brez dobrih cest, zato so pa gradnji istih posvečali prvo in največjo pozornost. Pa kakšne ceste so zidali? Stara tržaška cesta iz Italije preko ljubljanskega Barja še danes priča o tem.

Tudi v sedanji moderni dobi potrebujemo dobrih cest in to vsak dan bolj, kakor bolj se razvija avtna industrija. Kljub neprestani gradnji novih cest, pa lahko vidimo, da jih imamo še premalo, ali da so preslabe, preozke. Treba jih je razširiti in kjer to ni mogoče, zgraditi nove, da se požene vedno naraščajoči promet skozi.

V mislih imamo načrt za gradnjo nekaj cestnih projektov v okraju Cuyahoga, ki se bodo pričeli takoj realizirati, čim bodo volivci odobrili izdajo bonдов v vsoti \$4,500,000, kar jim bo predloženo v prihodnjih primarnih volitvah. K gornji vsoti bošta dodali še državna in federalna vlada \$10,000,000. Tako bo dobil okraj cestni projekt, ki bo veljal ogromno vsoto \$14,500,000, dasi bo okraj k temu prispeval \$4,500,000.

To je prilika, ki se je ne sme izpustiti iz rok in volivcem priporočamo, da volijo za izdajo teh bonдов. To še toliko bolj, ker se s tem davki ne bodo popolnoma nič zvišali. Okraj bo namreč odpoklical druge okrajne bonde v isti vsoti in tako bodo torej cestni bondi stopili samo na mesto drugih v isti vsoti.

Načrt je napravljen, da se bo zgradilo šest najbolj važnih cest v okraju, ki bodo mnogo pomagale k boljši prometni zvezi v severnem delu države Ohio.

Da so potrebne nove ceste v okraju se vidi že iz tega, da nosijo ceste v Clevelandu 205 avtov na miljo, kar se lahko primerja z 175 v Detroitu, 162 v Chicagu, 152 v New Yorku in 104 v Los Angelesu. Da je pa v Clevelandu toliko avtov na cesti je pa vzrok ta, ker živi v Clevelandu več ljudi na eni štirjaški milj, kot v kakem drugem delu dežele, če se izvzame New York in Chicago.

Šest glavnih cestnih projektov, ki se bodo zgradili, če volivci odobre te bonde so:

1. Nova cesta skozi Bratenahl ob železniški progi in sicer od Gordon parka do 140. ceste. S tem se bomo izognili vseh številnih ovinkov po Bratenahlu.

2. Podaljšanje Chester avenije od 55. ceste do 93. S tem se bo zvezalo središče mesta direktno z parkom, s čemer se bo odvezlo mnogo prometa Carnegie, Euclidu, Hough in Payne Ave.

3. Podaljšanje Jennings ceste od južnega konca pri Harvard Ave. do križišča Pearl in Broadview cest. S tem se bo dobilo novo cesto do južno zapadne strani mesta, s čemer se bo odvezlo mnogo prometa od zapadne 25. ceste.

4. Rešitev prometnega vprašanja v Rocky River, ki je eno najtežavnejših v okraju. Tukaj se bo najbrže zidalo nov most od Arundel Ave. do Clifton in Nickel Plate železnice. Državni cestni oddelek bo rešil to vprašanje sporazumno v Lakewoodu in Rocky River vasicama.

5. Na južni strani mesta se bo spojilo "cloverleaf" most na Canal road in 71. cesti, ki ga je zgradila država, z središčem Clevelanda. Bondna izdaja bi dala denar za 2:15 milje poti od Harvard avenije do "cloverleafa," mesto bi pa zgradilo podaljšanje od Harvard do downtowna na mestne stroške.

6. Nova cesta bi se zgradila od 49. do 93. ceste v bližini Warner road in Miles avenije. Ves promet se vrši zdaj po Broadwayu, ki je radi tega silno zagoščen. Kakor je danes na Broadwayu v tem sektorju, se ne more niti avta parkati, kjer bi ga človek hotel.

Z gradnjo teh novih cest bi imelo direktno ali indirektno koristi kakih 250,000 ljudi in sicer 150,000 onih, ki se vozijo s svojimi avti in 100,000 onih, ki se vozijo z busi in ulično železnico, ker jim bodo dale nove ceste hitrejšo zvezo po mestu in v predmestja.

80 odstotkov vsakega dolarja, ki se bo porabil pri gradnji teh cest, bo šel za mezdno delavcem. Izračunalo se je, da se bo porabilo za gradnjo teh cest 10 milijonov delovnih ur, torej bo tudi v tem oziru ta cestni projekt zelo koristen.

Zato je priporočljivo, da volivci pri izrednih volitvah odobrijo izdajo teh bonдов. Ne samo, da moramo gledati, da smo pripravljeni za vedno naraščajoči cestni promet, če hočemo sprejeti v mesto novo industrijo, ampak je zelo važno, da volivci odglasujejo za te bonde tudi iz razloga, ker se nudi prilika, da se dobi od države in od federalne vlade celih deset milijonov dolarjev za izboljšavo naših cest, česar bi sicer ne dobili in bi bili nekoč vseeno prisiljeni te ceste graditi, ker bi nas k temu prisilile razmere in bi morali morda takrat nositi vse breme sami.

Našim državljanom priporočamo, da volijo za te cestne bonde v vsoti \$4,500,000.

BESEDA IZ NARODA**Prireditve mladih na Holmes Ave.**

Predno spet opišem, po svoji zmožnosti, prireditve mladih na Holmes Ave., bom spet podarjal, da nisem zmožen, da bi opisal tako kakor bi se spodobilo, opisati tako prireditve. Ampak, ker se za mladinske zbornice zanima nobeden, ki se zazdi kako je zmožen in visoko izobražen, morem pisati pa jaz, čeprav nisem zmožen in izobražen, kar priznam sam.

To ne vidim samo jaz, to vidijo vsi starši, ki nas je stotine, da je naši gospodi mladina deseta briga. Dobrodošla je le v gotovih organizacijah. Ampak, da bi tisti, ki se trudijo s to mladino dobili le malo priznanja, za uspehe na kulturnem polju, to ne. Ali pa, da bi tisti, ki jim je mladina tako pri srcu, za gotove organizacije, pronašli, kdo je ta mladina in kaj zna in prišli na njih prireditve, o ne. Kdo bo hodil gledat otroke, še doma se jih naveličam. A včasih se pa precej pehamo za njimi. Morda danes ne še tako, ampak če bo neslo zmiraj, je pa vprašanje, ki se bo samo rešilo.

Zmiraj in vse ljudi ne moraš varati. Če ne bo staršev, ki bodo podpirali, pa naj bo ta ustanova, ali druga in če ne bodo svoje otroke pripravili na to, potem si lahko mislimo, da bo enkrat drugače, kot je sedaj. In kmalu!

Starši mladinskih pev. zborov presneto dobro vedo, kdo od učenih ljudi pride na prireditve mladine. In vprašam sedaj, kdo dela razrednost, ki kot izgleda bo vedno večja. Če ne bo na katerokoli prireditve staršev te mladine, bo dvorana bolj slabo zasedena. A za mladino smo pa previsoki. Čas vse prinese.

Zašel sem, naj nekoliko zapišem o prireditvi, po svoji zmožnosti. Program je otvoril Mr. G. Marolt in je v zbranih besedah povedal, kaj lahko pričakujemo, če ne bomo skrbeli za mladino, za naraščaj. Govoril je od srca in sram, za kar je žel velik aplavz. Nato so nam mladi igralci podali krasno igr "Snidenje." Vsem se je dopadla. Kakor vse, kar je Mr. Seme še izbral, tako tudi ta, je bila v velik poduk odraslim in mladini. Vsa vsebina igre je, kako je bilo sinu, ki ni poslušal svoje matere. Da mati, mati! Igralci so bili na mestu. Govorili so razločno in glasno. Kretali so se pravilno. Petje med igr krasno, kar je zelo posrečeno skomponiral, Mr. Seme.

Druga igra "Ljubosumnost" je bila pa prav špaska. Vsi so bili ljubosumni, pa vsi za prazen nič, kar se je na koncu pokazalo. Čudil sem se igralcem, ki so že odrasli fantje in dekleta in so tako razločno in lepo slovensko govorili. Igrali so vsi prav dobro. Odlikovali so se: Jenko Kapel, Mary Volk in Mary Penko. Nato so nastopili skupno v zboru z več prav lepo zapetimi pesmimi. Nazadnje so pa nastopili v narodnih nošah v raznih plesih, kar je bilo prav lepo.

Vsem se je program dopadel, tako igra in petje. Spet velik uspeh naše mladine. Častitam vsem in posebno Mr. Seme-tu, ki mu je le priprost narod pri srcu in mi vemo to. Vemo, da brez vas bi mi priprosti in naši otroci sploh ne prišli do veljave in v pošt. Po prireditvi veliko zabave, udeležba ves čas velika, kar je zelo razveseljivo.

V nedeljo pa vsi na prireditvi k "Slavčkom" drugo pa k "Skrjančkom" in mislim, da je sezona končana. Pozdrav!

John Terlep

Koncert "Planine"

V nedeljo 5. maja bomo imeli pri nas koncert, katerega nam priredi naše pevsko društvo "Planina" v Maple Heights, O. Koncert se prične točno ob 7:30 zvečer. Po koncertu bo prosta zabava in ples.

Seveda prav lepo in priporočljivo bi bilo, če bi posetili ta koncert v prav velikem številu, ker to bi bilo v pogum in priznanje pevcem, da bi se za naprej gojili našo lepo slovensko pesem in končno pa tudi v ponos in korist naše lepe slovenske naselbine.

Kakor sem slišal se pevcu prav pridno vodijo in upam, da bodo imeli posetniki obilo užitka od tega koncerta. Posebnih novic v naši naselbini ni, ker je vedno vse po starem. Kmalu se bo pričela balinarska sezona in s tem tudi obilo zabave v večernih urah. Naš sosed, Frank Volkmar, si je kupil novo hišo in se je tudi že preselil na Charles Street. Upam, da bo zadovoljen, ker to je pač vse, kar si moremo želeli. Torej ne pozabite 5. maja ob 7:30 zvečer vsi v Slovenski narodni dom v Maple Heights, O.

F. M. Filipis

Math Tekavec: Slika katoliške cerkve

(Konec.)

Kjer sem že v tem smislu pisal o razmerju cerkve do države pripomnim, da jaz ne vidim nikakega kontrasta med Leonovo izjavo in ustroj Združenih držav. Dokler se vlada ne vtika v zadeve cerkve (in v Združenih državah se ne), sodeluje s Cerkvijo. Nekaj drugega bi pa postalo če bi prišlo da dobi oblast Fatterlyja in Molek. Dvomim če se ne bi poslužila istih metod uničenja cerkvenega življenja, kot so rudeči bratci storili v Rusiji, Mehiki, Španiji. S tako formo vlade ne more sodelovati. In ravno tak strah vas navdaja, kot je faraone v Egiptu da se Izraelci preveč množe. In nič čudnega bi ne bilo slišati če pride nasvet iz Molkovih vrst, da naj se vse otroke, ki so se rodili od katoliških staršev, takoj po rojstvu pomori, da se katoličani preveč ne namnože.

"Katoliška duhovščina v Ameriki trdovratno deluje na to, da že danes usili, ki je manjšina, svoje moralne nazore protestantovskim, judovskim in ateističnim državljanom te republike, to dela vedno z bolj predrznim pritiskom cenzure (filmov in radija) in ne zakonodajstvo... kako duhovščina izrablja politični vpliv vernikov za mednarodno katoliško propagando, je pokazal njen pritisk na vlado in kongres pred kratkim, ko je divjala civilna vojna v Španiji."

Odgovor: Ni treba imeti vezanih oči, niti treba biti katoličan, pa lahko slednji vidi, da drvim o brzino v prepad, če se razmere ne zboljšajo. Katoliška cerkev ve, da je vzrok mnogo tega zla prišlo ko so gotovi ljudje, ki jim je denar vse, izrabili film, literaturo in radio in okužili mase, da so danes naše jetnišnice vsako leto prenapolnjene. Filmske slike, žal mnogokrat niso vzgojne; pač pa so visoka šola za mladež, da postanejo kriminalci. Enako se razprodaja podla literatura, ki premnogokrat uniči vse kar sta dobrega vzgojila dom in šola. Ni čuda, da so vzajemno roke podali proti temu zlu, protestantje, judje in celo ljudje brez konfesije. Fetterlyju in Molku to ne ugaia. Saj če boli se poživini človek tem boljši material je, za vaše nazore. Kajti čimbolj bodo ljudje pazili in teptali moralo, ki je v človeškem srcu in desetih božjih zapovedih zapisana, ki ni

last samo katoličanov, pač pa tudi, judov in protestantov, tem hitreje bomo propadli. Stvar je z te strani ne more biti slaba, ki je proti njej dvignil kopje z Fetterlyjem sam Molek.

Kar se tiče pritiska na vlado od strani katoličanov in zadnji civilni vojni v Španiji, se zaveda, da ima katoličan enake civilne pravice, kot jih imajo ateisti. Če so oni naredili pritisk da naj se pomaga "demokraciji" komunizma. So katoličani bili bolje informirani, za kaj se, prav za prav gre, kot gotovi senatorji in kongresniki, ki so se navduševali za "demokracijo" v Španiji. Znani general Krivicky je odgnil zastor, da je danes vsak lahko na jasnem, da je imela pri španski civilni vojni niti Stalina niti Rusiji, kot se je povdarjalo od katoliške strani. Čudo čudno je pri Molku pa to, ko tolče s gorjačo po despotu Stalinu in bratih komunistih, je vzajemno pomogel da pribore "delavskemu" narodu demokracijo, to je komunizmu, ki je danes poročen z Hitlerjem naci-zmom. Najbrže "demokracijo" pojmuje, da sme s prosto roko uničevati katoliške inštrukcije, moriti brez kazni služabnike cerkve. Vemo za kaj ste se tako ogrevali za ljubo "špansko demokracijo."

"To je "jedro" (?) članka v Forumu. Članek je jasen dokaz, da katoliška cerkev počenja z svojimi člani kakor z otroci: To dokazuje med nami ameriški Slovenci z nami Trunk, ki piše najplitvejšo otročarije — seveda z stališča cerkve, da za otroke je vse dobro. Včasih se mu zaleti in po otročje grozi celo svobodomislecem z neko "sodbo" in "kaznijo" — kar je skrajno otročje. Revež je že tako navašen pisati za deco, da ne ve več, kdaj ima opraviti z otroci in kdaj z odraslimi ljudmi..."

Zdaj pa še besedo o Molkovi "veličini" in otročariji Rev. J. M. Trunka. Ako piše, če vzamemo osnovno izobrazbo Rev. Trunka tako "plitve otročarije" da je le "za otroke." Potem mora urednik Prosvete smatrati se, če za vrhunc znanosti, kajti on, ki ima učenost kojega pastirja vsekako mora pisati za "inteligenco." (?) Naj se pogleda Molek v svoj lastni obraz, pa bo spoznal kako "pametno" izobrazuje čitatelje Prosvete. En tak primer, ki je pred časom bil obelodanjen ga za "sample" ponovim. — "Trunk postaja na starost čedalje bolj otročji, da čevka, čevka, čevka, čevka, kakor stara baba, čevka, čevka, čevka." Ali ni to inteligentno! Pa naj kdo podvomi, da ne piše, za bolj "izobrazene sloje." V staremu kraju so vaški čredniki na gmajnah se posluževali ravno take "inteligence" ko so živino pasli in so se sprli z čredniki sosednih vasi. Tako nehoti mi je prišla na misel ko vidim, kakor se napihuje v "znanosti" Prosnetni urednik, indijski basen, (kot sem jo čital v "Indijski modrosti." Osel v tigrovi koži. "Blizu Paglo - pukura je živel nekoč len, a zelo pameten peričar. Imel je osla, ki mu je raznašal perilo. Delati je osel moral mnogo, jesti pa je dobival malo. Zato se je vsak dan bolj sušil. Peričarja je to skrbelo. Če pogine osel, kdo mu bo raznašal perilo? Ko se peričar nekega dne vrača domov, najde na poti tigrovo kožo. Misli in misli, kako bi stvar bolje uporabil. Pa mu šine v glavo sijajna misel. Pokliče osla in ga obleče v tigrovo kožo, potem ga pa zapodi v sosednje rižno polje, rekoč: Pojdi, stari dolgošec, napasi se dobro, da mi odebeliš! Toda varuj se in pazi, da se ne izdaš z riganjem!"

Sestradan osel se zaleti po hlepno v tuje žito. Ker že dva dni ni nič jedel, se pripogiblje klasej kot pod srpom in izginja v oslovem gobcu. Ko se napase se vrne zadovoljen domov. Peričar se pa čudi svoji lastni premetenosti in se veseli, da se mu osel kar vidno debeli. Ta pa je zahajal dan na dan v tuje žito v veliko škodo ubogih kmetov. Ljudje so hodili po polju. Kadar so zagledali osla so se grozeče prestrašili in zbežali misleč, da je tiger. Tudi sam gospodar polja ga je videl večkrat v žitu. Misleč, da je tiger, se ni upal blizu. Nekega jutra zadene ta gospodar zopet motiko na rame in mahne na polje. Hipoma zagleda pred seboj strašno zverino. Od strahu in groze se zgrudi na zemljo, vrže motiko proč, pa beži po vseh štirih, da si reši življenje. — V tem trenutku pa nekaj pride v oslove možgane, da se spozabi, da je v tigrovi koži pa začne rigati z svojim zategnjenim "i-a." Kmet, ki je po vseh štirih bežal pred to pošastjo začuden obstane. Spozna v tigru pravega osla, vzame motiko, pa začne mahati po oslu, kar je najbolj mogel. Peričar zasliši doma, žalostno riganje "i-a, i-a, i-a," a ne more verjeti, da bi njegov pameten osel bil tako neumen, da bi se izdal. Na žalost se o tem hitro prepriča, ko pristoka ta domov še-pajoč od udarcev brez tigrove kože. Tedaj mu pomilovaje govori peričar: Vidiš, moj dragi osel! Ko bi bil ti pameten in bi se tako obnašal, kot ti je narekovala tvoja tigrova koža, bi mogel lepo živeti in se naprej debeliti. Sedaj si pa vse zaigral in po vrhu tega si sprejel za svoj neumni, i-a, še poštenih udarcev. Zapomni si! Pametno najprej misli, potem šele govori!

ričar se pa čudi svoji lastni premetenosti in se veseli, da se mu osel kar vidno debeli. Ta pa je zahajal dan na dan v tuje žito v veliko škodo ubogih kmetov.

Ljudje so hodili po polju. Kadar so zagledali osla so se grozeče prestrašili in zbežali misleč, da je tiger. Tudi sam gospodar polja ga je videl večkrat v žitu. Misleč, da je tiger, se ni upal blizu. Nekega jutra zadene ta gospodar zopet motiko na rame in mahne na polje. Hipoma zagleda pred seboj strašno zverino. Od strahu in groze se zgrudi na zemljo, vrže motiko proč, pa beži po vseh štirih, da si reši življenje. — V tem trenutku pa nekaj pride v oslove možgane, da se spozabi, da je v tigrovi koži pa začne rigati z svojim zategnjenim "i-a." Kmet, ki je po vseh štirih bežal pred to pošastjo začuden obstane. Spozna v tigru pravega osla, vzame motiko, pa začne mahati po oslu, kar je najbolj mogel.

Peričar zasliši doma, žalostno riganje "i-a, i-a, i-a," a ne more verjeti, da bi njegov pameten osel bil tako neumen, da bi se izdal. Na žalost se o tem hitro prepriča, ko pristoka ta domov še-pajoč od udarcev brez tigrove kože. Tedaj mu pomilovaje govori peričar:

Vidiš, moj dragi osel! Ko bi bil ti pameten in bi se tako obnašal, kot ti je narekovala tvoja tigrova koža, bi mogel lepo živeti in se naprej debeliti. Sedaj si pa vse zaigral in po vrhu tega si sprejel za svoj neumni, i-a, še poštenih udarcev. Zapomni si! Pametno najprej misli, potem šele govori!

Naj Molek vzame v naznanje. Katerikoli ima priliko videti obe strani, (ki zagovarjata Molek materijalizem. Rev. Trunk pa katoliški svetovni nazor v znamenem Pisanem polju "A. S.") če ima kaj logične miselnosti, je še zdavnej naredil sodbo, da se Rev. Trunk poigrava z urednikom Prosvete kot mačka z miško. Človek, če mu je ostalo kaj spoštovanja do lastne osebnosti z povprečno pametjo, bi že zdavnej, če bi bil v Molkovi poziciji se ognil, da bi se ne smešil v javnosti. A njegova vstrajnost je občudovanja vredna. (No morda je pri tem kruhoborstvo). Pogledajte kako si nekaj domisli pa trdi (morda nočne sanje napolnijo kolone Prosvete) kar je bilo v obligatni številki S. N. P. J. pred par tedni. — "Pennsylvania in clevelandski stalinovci, bi najbolje sotrlili, če se združijo s klerikalci in potem bodo doma. Bojevne takite čedna sredstva so ista na obeh straneh. Trunk je zadnjič izrazil zadovoljnost nad preselitvijo stalinovskega ptica v Collinwood. Ali se je Trunk ustrašil zaradi katoliških ovčič v Clevelandu? Niti malo ne — on sam se veseli, kako bodo stalinovci pohrustali socialiste in naša društva v Clevelandu. Čemu potem še navidezno mišmasanje med naprejevalci, grdinovci — trunkovci?..." Rev. Trunk odgovarja na to:

"Jaz ne bom brskal potem kar sem zapisal nimam časa, ni ravno izključno, da bi bil omenil stalinovsko bando ali preselitev v Cleveland, mislim da niti omenil nisem. (Pripomnim, da sem še takrat, ko je, bilo natisnjeno v "P" to zlagano Molkovo sporočilo, pregledal, vse spise Pisane polja od 3 mesecev, pa nisem nič istega izsledil), ker me to malo briga, ali stalinovci tiskajo urejujejo v Pittsburghu ali v Clevelandu, ampak, da bi jaz izrazil "zadovoljstvo nad preselitvijo stalinovskega ptica v Collinwood..." in bi mi pri taki zadovoljnosti ne bilo za katoličane v Clevelandu... to je laž če je kaj laž. Kdor kaj takega zapiše mora biti sam zmožen, da bi se po takem "načelu" ravnal, in v vrhunc cinične perfidnosti, ako se pri vsaki priliki zgazra, da se drugi ravna po "načelu" namen posvečuje sredstvo." ("A.

S." št. 73).

Če laže že v takih primernih morda se bo skliceval na "svobodomiselnost," kaj šele v stvarih, ki jih ni mogoče korigirati? Sočustvovanja vredni so isti slepci, ki jim že blišči Molkova "veličina." Da bo imel Molek kaj uspeha z Rev. Trunkom naj dokaže, da dvakrat dva je tri, ne štiri. Potem bo že šlo po logiki. To kar danes uganja, bi se še vaški čredniki sramovali take doslednosti.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE**Rumunska Maginotova črta**

Tudi Rumunija je nedavno zgradila vzdolž svojih mej zid betonskih in jeklenih utrd. Delo je trajalo več let. Pri preizkušnji posameznih utrd ki so jih obstreljevali 24 ur z najtežjimi granatami, se je izkazalo, da je rumunski cement za utrdbe celo boljši, kakor pa češki, ki je zaslovel kot eden izmed najboljših za gradbo betonskih utrd. Vse večje utrdbe so povezane med seboj s podzemskimi hodniki. Pred utrdbami se vleče, kjer je to le mogoče, še 12 m širok in 4 m globok jarek, napolnjen z vodo. Način izgraditve teh jarkov in njihovega napajanja z vodo je poseben rumunski izum.

John H. Gornik Jr.

Narodnostne skupine v Clevelandu so dobile priznanje od Michael A. Feighana, kandidata za nominacijo v 20. kongresnem okraju s tem, da je bil imenovan John H. Gornik Jr. kot izvrševalni manager njegove kampanje.

Mr. Gornik, pomožni okrajni klerk, je aktiven demokrat v 23. vardi ter je lansko leto vodil kampanjo za councilmana Edvard J. Kovačiča.

"Mr. Feighan bi moral biti nominiran za kongres v 20. okraju," je rekel Mr. Gornik, "ker je iskren Rooseveltov demokrat in ne pobegli Rooseveltov demokrat. Njegov rekord kot vodja demokratov v državni postavo daja ga kaže, da je zvest in prepričan borec za delavca. Podpiral je vse predloge, ki so bili odobreni od organiziranega delavstva ter se je vneto boril za relief ter za povečano starostno pokojnino."

"Mr. Feighanov rekord v zvestobi za javno poslugo je opozoril in dobil podporo od dnevnih časopisov, civilnih organizacij in vodij javnega mnenja. Kot je bil dober poslanec v Columbusu, tako bo uspešen v Washingtonu."

Mr. Gornik vodi živahno kampanjo med svojimi prijatelji v narodnih grupah, da bi volili v primarnih volitvah 14. maja za Michael A. Feighana na kongres iz 20. okraja.

Če verjamele al' pa ne

"Ti, kaj se ti zdi, kako dolgo bo trajala še evropska vojna?"

"Do prvega!"

"Kako pa to veš?"

"Zato, ker vsi pravijo, tako Nemci kot zavezniki, da se bodo borili do zadnjega."

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Nevarno je majal z glavjo.
"Charley —? Ni mogoče!"
Prijezdila sva bliže, še trenutek me je bistro gledal, pa pogljal konja.
"Charley —! Ali je res —? Ste res vi —?"
Stisnil mi je roko.

"Seveda sem!" sem se smejal. "Le da mi je savana nekoliko spremenila mojo zunanost."

"Pa ste pravili, da pojedete v Fort Benton in na Snežnik —. Kako pa pridete sem doli na jug —?"

"Sem tudi bil na Snežniku, Bernard! Toda zabele me je pa sem se pomaknil nekaj nize."

"Sicer pa — priručno pozdravljeni v Llano estacado! Ali bi me predstavili svojim tovarišim?"

"Seveda, Charley, povem vam, ljubša mi je vaša družba, ko pa da bi mi bil kdo tisoč dolarjev daroval!"

Predstavil me je tovarišem in mi imenoval njihova imena. Sam Hawerfielda sem predstavil jaz.

Bernardovi tovariši so bili sami pristni yankeeji. Trije so bili trgovci, vsaj pravili so tako. Westmani gotovo niso bili, vse preveč so bili obloženi z najrazličnejšimi orožji. Prej bi sodil, da so pustolovci, tiste vrste ljudje, ki pridejo na zapad, da si po poštenih ali nepoštenih poteh poiščejo srečo. Pet pa se jih je predstavilo za lovce. Nastavljeni da so pri neki družbi za predelovalno in vnovčevanje kožuhovine. Taki lovci obiskujejo zapad in kupujejo kožuhovino pri poklenih lovcih in pri indijanskih rodovih, pa tudi sami hodijo na lov. Njihov posel ni lahek, izkušeni, pogumni ljudje morajo biti in zapad morajo poznati. Pa manj se jim je bati indijancev, katerim posredujejo prodajo in zameno kožuhovine, ko pa belih zločincev, ki se potepajo po divjem zapadu.

Predstavili so se za take lovce, pravim, in res so bili izvrstno opremljeni in njihov samozavestni nastop je kazal, da so pristni "državljeni zapada." Najstarejši, Williams mu je bilo ime, je bil njihov vodja in je še imel najbolj podoben pravega prerijskega človeka. Pa ne vem kako — ti ljudje mi niso ugajali. Ali so bili njihovi obrazi tega krivi ali njihovi pogledi, s katerimi so naju s Samom merili, — omeniti moram, da s Samom seveda nisva povedala svojih prerijskih imen —, ali so bili krivi dogodki tistega dne, tega nisem vedel. Le to sem vedel, da jim ne smem zaupati.

S Samom sva prisledla. Bernard me je obsipaval z vprašanji, vse je hotel vedeti, kod sem hodil in kaj sem doživel. Lovci so sedeli poleg, poslušali so, zato sem odgovarjal previdno. Ni jim bilo treba vsega zvedeti o naju.

Ko sem ga končno zadovoljil, se je oglašil Williams:

"Zvedeli smo približno, kdo da sta in odkod sta prišla. Sedaj nam pa še povejte, kam potujeta!"

"Morebiti na Pso del Norte, morebiti tudi drugam, sir. Kjer bova pač posla našla."

"In kak je vajin posel?"

"Svet si ogledujeva."

Niti na misel mi ni prišlo, da bi mu povedal, kaj nameravava in po kaj sva prišla na Rio Pecos.

Zarežal se je.

"Lack-a-day —! Pri tem poslu vama pač ni dolgčas! In niti posebno napenjati se vama ni treba! In bogat človek mora biti, še zelo bogat, kdor se lahko takemu poslu posveti! Sicer pa se vam že na orožju vidi, da ste bogati!"

S svojo domnevo se je kajpa da grdo zmotil. Bogat še nikdar

nisem bil in vse moje premoženje sta bili moji dve puški in drugo orožje pa nekaj malenkosti, ki sem jih doma pustil. Tudi sicer mi njegove besede niso ugajale. Še manj pa njegov prežeči pogled in njegov polposmehljivi pol hlastni glas. Mož je bil zelo nepreviden v svojem govorjenju in v svojih pogledih.

Morebiti se je dalo z dobro prikritim izpraševanjem še kaj več izvabiti iz njega. Koj sem pomeril v živo.

"Bogat ali reven, to je v Llano estacado pač vseeno, menim, kaj?"

"Je res, sir! Še pred slabo uro smo vsi gledali smrti v oči in le gol čudež nas je rešil, pa čudež, ki se v teh krajih sicer menda nikdar ne pripeti."

"Kak čudež?"

"Deževalo je namreč. In kar nenadoma. Ali ni dež tudi vaju zalotil? Ali sta morebiti prišla iz krajev, kjer ni deževalo?"

"Seveda naju je zalotil!"

"No, gotovo sta ga bila veselila!"

"Seveda sva ga bila vesela, pa še kako! Saj sva sama naredila, da je deževalo."

"Sama naredila —? Kaj pa mislite s tem reči, sir?"

"Da sva tudi sama že gledala smrti v oči prav kakor vi, pa da sva naredila oblake, blisk in grom, sicer bi bila klavirno poginila z vami vred."

Jezno je povedal:

"Čujte, master širokoustnež, upam, da nam ne mislite ene natvesti! Nismo taki ljudje, ki bi se iz njih lahko kdo norca bril, in utegne se vam zgoditi, da vam bo danes enkrat slaba predla! Najbrž ste bili kedaj v Utahu na Slanem jezeru pri "svetnikih poslednjih dni" pa mislite, da znate tudi čudeže delati kakor ti isti svetniki!"

"Bil sem že v Utahu, za poslednje dni pa se trenutno še ne brigam. Bolj mi je na brigi današnji dan. Ali nama bode dovolili, da se vam pridruživa?"

"Zakaj pa ne?? Posebej še prav radi, ker sta si z master Bernardom dobra znanca."

Pa sama potujeta —. Povejte, kako da si sama upata v Llano estacado?"

Da bi zvedel, ali je moja sumnja upravičena, sem se naredil nevednega in lahkomišelnega pa malomarno vprašal:

"Kaj je posebnega na tem? Pot je zaznamovana z drogi človek gre z drogi v puščavo, potuje za njimi in pride srečno na drugem koncu spet ven —."

"Good luck —! Kako gladko in kratko mislite z Llanom opraviti! Ali še niste čuli o stake-manih?"

Nedolžno sem vprašal:

"Stakemani —? Kdo so ti ljudje?"

"Tule si ga pogledjte nevednega —! Rajši nočem govoriti o stakemanih. Kajti če o volku govorite, pa pride, kakor veste. Le eno vam povem. Kdor si upa takole sam v Llano estacado, bi moral že biti možakar, kakor je na primer Oli Firehand, Old Shatterhand, ali pa nabrisan in navihan kakor stari Sans ear. Ali ste že kedaj čuli o katerem teh ljudi?"

"Mogoče. Pa sem menda spet pozabil na nje."

Povejte, kako dolgo še bomo morali jezdit, da pridemo iz puščave pa do Rio Pecos?"

"Dva dni."

"In — saj smo na pravem potu, kajne?"

"Zakaj pa bi naj ne bili?"

"Ker se mi je zdelo, da so drogi kazali proti jugovzhodu mesto proti jugozapadu."

"To se vam je pač samo tako zdelo. Meni, staremu, izkušnemu lovcu in popotniku pa ne. Poznam vam Llano kakor svoj žep."

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Tako sem hodil iz enega oddelka v drugega od salonske potem pa do prestolne dvorane sultanove, kjer se vse šibi v bogastvu in razkošju. Rad bi si sproti pisal, pa nisem mogel, sicer pa tudi smel nisem; pa ko bi mogel ni bilo časa, ker stopal sem naprej in naprej se divil, občudoval in — jezen bil. Čemu? Zato ker sem videl toliko bogastva in razkošja, ki ga je veliko naropanega. Ni čuda, da so narodi, kamor so pridri Turki, prišli skoro na beraško palico! In se kdospodtika, da je Balkan reven, beraški, da je zaostal. Saj mora biti. Je še dobro, da se je tako dobro zdržal. Če bi kaj takega doletelo zapadne narode: Nemce, Angleže, Francoze, Italijane, to bi bili najbrže še bolj beraški. Slovan v svoji pridnosti in podjetnosti se je spričo turške nadvlade vzdržal izbornu, bodisi z pridnostjo svojih rok kakor tudi junaštvom. Klobuk z glave pred Slovani na Jugu. Kdor se šteje za Slovana, pa radi revščine ali ne dovolj velike kulture zaničuje Slovana na Balkanu, ni vreden imena Slovana.

Stari sultanov dvor, ki se zove Seraj, kar pomenja v perzijskem jeziku palača, je bil nekad last bizantinskih cesarjev, ki so tu stolovali in tu so jih nasledili vladarji Turčije. V tem starem Seraju, tako zvanem Top Kapou so stolovali sultani do leta 1853. Tedanji sultan Abdul-Medjid pa je premestil vladarski sedež v novo palačo Dolma Bagtche Seraj, ki se nahaja na zapadnem bregu Bospora. Stari Seraj je pa obdan z zidovjem in stolpi in je en sam velik muzej, poln razkošja, bogastva in umetnin, kakršnih menda ni zlepa para; ako sploh je kje temu podobnega.

Ko si ogledam še stare zgodovinske sarkofage, ki so ne-

kateri še izza časa macedonskega kralja Aleksandra Velikega, se po dveh urah ogledovanja sultanov in palač odpravim, da grem na razgled po drugih delih Carigrada, ker ves preostali čas sem hotel posvetiti razgledu tega znamenitega mesta. Ker je pa čas bil predrag, da bi hodil peš, sem si najel primerno vozilo, da sem tem hitreje prišel iz enega kraja v drugega.

Med drugimi važnimi kraji sem si na severni strani Zlatega roga pod Galato ogledal Kass im Pasho, kamor so Turki l. 1453 z velikim naporom spravili ladje po suhem ter jih potem ondi spustili v Zlati rog. Od te strani so potem Turki popolnili z topovi bizantinsko brodogojstvo, ter obstreljevali carigrasko obzidje. Tu razen palače, kjer je bilo ministrstvo mornarice nisem videl posebnega. Bolj zanimive so turške hiše vzhodno nad obrežjem, ki so res prave bajte, kakršnih pri nas v Sloveniji ne bi maral zadnji hribovski kmet. Tu med turško originalnostjo sem nekaj časa hodil sem in tja, gledal pristne turške obraze kakršne sem si predstavljal že prej iz slik, razen, da ne tičijo v širokih turških hlačah ter brez fesos in turbanov na glavi; teh se zdaj v Carigradu in Turčiji splon več ne vidi. Ne manjka se tudi raznih kabaretov, kjer pri oknih posedajo ženske ter zvedavo gledajo na tujca.

Prav prijazno pa se mi ni zdelo hoditi tukaj in sem se tu pa tam previdno ozrl, če je sploh varno, toda sem vseeno vstrajal, ker ni, da bi človek ako hoče videti res kaj originalnega, hodil samo po lepih gladkih ulicah; to je itak že vsakdanja stvar, kar vidiš v enem mestu, to se vidi približno tudi v drugem. Iz tega sta-

lišča me je ta zanemarjeni del tudi zanimal, dasi ni prav priporočljivo hoditi. Med vsakovrstnimi obrazi, nekaterimi prav odurnimi, se vidi vse polno mačk, ki skačejo okrog voglov, se sprehajajo po cesti, kot da je tu pravcata mačja vas. Mačk je v Carigradu sploh vsepovsodi dosti ter se jih vedno vidi po cestah; so pa tako trenirane, da se niti ne boje, ne ljudi ne raznih vozil. Včasih je z gledalo, da bo zdaj pa zdaj avto povozil mačka, ali pa ga bo zagrabilo kolesje cestne železnice, pa se je zadnji hip tako spretno umaknil, potem pa maširal naprej svojo pot; včasih kar po pol ducata skupaj.

Ako so mačke tako trenirane pri lovenju miši kot so za hoditi po cestah, to v Carigradu vlada popoln mir pred mišimi.

Carigrad je na videz iz daleka čudovito mesto, po legi najlepše na svetu, toda turško gospodstvo je bilo pa slabo; res prav turško. Ceste mestoma zlasti po strmi Galati po nekod tlakana z kaldrmo, surovo oklesanimi kamni, da je pot po tako hrapavi cesti prav neprijetna, ter je že iz tega stališča dobro vzeti si kak avto. Ob cesti je potem trgovina, ki je kar na prostem zunaj pred hišo; tu se prodaja, dela, govori smeje. Prav po orientalsko in za tujca, ki pride v te kraje prav slikovito.

Sicer se je pa Carigrad po vojni zelo izpremenil, oziroma tudi izboljšal. Predsednik republike Mustafa Kemal paša Ataturk je z svojo reformacijo Turčije dal tudi Carigradu povsem novo sliko. V Carigradu ali Turčiji sploh danes ne vidiš ni fesa ni turbana in ne širokih hlač. Energični, pa pametni Kemal je vse to enostavno odpravil in bognečaj, da bi se kdo ne pokoril njegovemu ukaz. Vsa nekdanja turška oprava z turbani in širokimi hlačami je morala izginiti.

Ko sem bil v Aleksandriji v Egiptu, sem si tam za spomin kupil prav čeden fes, ki sem ga

radi udobnosti imel na glavi, ko sem se vozil na parniku skozi Dardanele. Pa mi pravi Turek, ki je bil svoječasno v Ameriki: "Dajte z vašim fesom na glavi stopiti na ulico Carigrada," pri tem se prav hudomušno smeje. "Pa kaj bi bilo?" ga vprašam, dasi sem vedel, da se ga ne sme nositi. "Kaj bi bilo? Poskusite, pa boste videli," se smeje Turek. Pa nisem hotel poskusiti ker sem vedel, da se z Kemalovim ukazom ni šaliti.

Turki so se temu Kemalove-mu ukazu zelo protivili in jim ni šlo v glavo, za kaj bi morala ta tako častitliva turška noša v pozabnost, ampak energični Kemal jim je kmalu ohladil prevroče glave, potem so pa ubogali.

Pri ženskem spolu je bilo pa menda drugače. Tudi tja je Kemal posegel in enostavno ukazal, da ne sme biti nobena ženska več pokrita, kot je to mohamedanska navada, prosto odkrita in nališpana je lahko šla ven na cesto, ne oziraje se kaj pravi Mohamed; tudi hare-m je bil odpravljen in vse ženske so bile enostavno svobodne, kot če ptica izpušči iz vedno zaprte kletke ven v božjo naravo, tako je bilo pa z turškimi ženskami. Pa Kemal je šel dalje, ter prepovedal mnogoženstvo. Pri Turkih je bila prej navada, da je imel mož po več žen; Kemal je to z ukazom ukinil in poslednji smel noben Turk imeti več kot eno ženo.

V nekem kraju sem slišal godbo, pa grem tja in kaj vidim? Po taktih godbe se sučejo turška dekleta in fantje ter plešejo, da se je kar kadilo. In ženske, niti najmanj turškega ni bilo na njih; našminkane pa na kodrane v modernih oblekah so plesale ter se veseljačile. Še pred 20 leti, kdor bi prišel v Carigrad, bi niti iz daleka kaj takega ne videl.

(Dalje prihodnjic)

IZ DOMOVINE

—Krompirja za seme premalo. Marsikje na Slovenskem je nastalo veliko pomanjkanje semenskega krompirja. Posledice tega so lahko usodne, ker je v večini naših krajev krompir glavni pridelek. Lani je bila slaba letina, a kmetje so tudi mnogo krompirja prodali, ker je imel dobro ceno in ker pač po drugi poti niso mogli priti do potrebnega denarja. Razer tega je v letošnji zimi mnogo krompirja zmrznilo v slabih kletih. Zdaj ko bo treba krompir saditi, ga ne bo dovolj za seme. Kmetovalcem bo treba priskočiti na pomoč, pa brez odlašanja, ker je že zadnji čas. Krompir je glavna ljudska hrana na našem podeželju in nima v ničemer pravega nadomestka.

—15 letni fant zažgal sosedu hišo iz masčevanja. V Velikih Ravnih pri Novi Cerkvi je nastal v hiši posestnika Šipa Stefana ogenj, ki je zajel vso hišo. Zgoreli sta tudi dve kozi v hlevu pod hišo. Šipovih ob času požara ni bilo doma. Žena je v celjski bolnišnici; stari oče je odšel k maši v Novo Cerkev, posestnik Šip se je mudil v gozdu, kjer je sekal drva. Šip je bil zavarovan le za 200 din. Orožniki so takoj osumili požara sina najbližjega Šipovega sosedu Kotnika Franca. Pri aretaciji je fant zanimal vsako krivdo, pozneje pa je priznal, da je zažgal hišo z vžgalico, katero je vtaknil v slamnato streho poslopja. Fant je to storil iz sovraštva do svojega sosedu. Steje šele 15 let.

—Smrt pod kolesi tovornega avtomobila. Te dni se je pripetila na Kralja Petra trgu v Mariboru huda nesreča. Po Dvorski ulici je pripeljal na trg težek tovorni avtomobil, katerega je vozil 25 letni Anton Tličkovič. Preden je zavil na

Podbreško cesto, je voznik zatrobil predpisano znamenje. V tem trenutku pa je hotel preko-račiti cesto ubožno oblečen starček, ki je najbrž zaradi naglušnosti preslišal znake avtomobila. Šofer je skušal z vso silo zaustaviti avto, pa je bilo prepozno. Avto je zadel starčka z odbijajem in ga podrl na tla. Kolo ga sicer ni prevozilo, toda udarila ga je os in mu zadala smrtno poškodbo na glavi. Avto se je nato ustavil, šofer in prometni stražnik sta naglo priskočila in izvlekla ponesrečenega izpod vozila. Starček je še dihal, bil pa je nezavesten. Ponesrečenec je bil Anton Lakner, tapetniški pomočnik, ki se je zadnja leta preživljal z beračenjem.

—Ležišča dobre železne rude so odkrili blizu Šibenika pri vasi Vilici. Že pred dobrimi sto leti so tam Francozi kopali rudo, toda pozneje so kopanje opustili. Zadnje tedne pa sta dva inženjerja preiskala zapuščeni rudnik in ugotovila, da so v zemlji še obilni skladi železne rude dobre kakovosti. Enako so odkrili ležišča železne rude tudi pri Pribudiču.

—Županova domačija v Ratečah je zgorela. Nedavno je začela goriti domačija rateškega župana g. Pitbaha; ki je imel svojo hišo vezano z gospodarskim poslopijem. Ogenj je nastal nekje na skednju. Domačini so od vseh strani prihiteli na pomoč. Najprej so iz hlevov izgnali živino, nato pa so začeli gasiti, dokler niso prispeli gasilci. Rateškim gasilcem, ki so nastopili z motoriko, so prišli na pomoč še gasilci iz Podkorena, Kranjske gore in Gozda. Naposled so prišli še gasilci Kranjske industrijske družbe z Jesenic. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

—Hude poplave v Vojvodini. V Banatu so vse reke narasle in so preplavile veliko površino. Voda je podrla most na Tamišu in ga delno odnesla. Okrog 10.000 oralov plodne zemlje je poplavljen samo v okoliših reke Tamiša. Tudi Tisa se je pri Paduju razlila iz struge in povzročila veliko škodo. V Srednji Bački poleg Vrbasa in Veprovca je udarila iz tal podtalna voda in dosegla višino skoro enega metra.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

Fini avtomobili

1935 Ford Coupe, 3 na izbiro, ...\$165
1937 Chevrolet Town Sedan, 15 na izbiro, vsak po \$345
1938 Oldsmobile, Sport Sedan, nekaj lepega \$545

Dorner Chevrolet Co.

14115 St. Clair Ave.
(apr. 30, May 1, 3)

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna z licenco D-1 in D-2; nahaja se v slovenski naselbini. Naslov se izve v uradu tega lista.
(apr. 30, May 1, 3)

Delavec se sprejme

Išče se priletnega moža za pomoč na farmi. Razumeti se mora tudi na konje. Pišite, vas pri-dem iskat. Plača po dogovoru. Frank Krakar, Madison, Ohio.
(apr. 30, May 1, 3)

John Glach

kovač

Mi popravljamo in brusimo kose in stroje za rezanje trave, da bodo rezale ko nove. Jih premenjamo in prodajamo. Vse delo garantirano.

13408 St. Clair Ave.

GLenville 3963

We pick and deliver (x)

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVO

Pohištvo in vse potrebščine

za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

Oliver Twist

C. Dickens-O. Župančič

"Ne bi se tako ponižal, da bi se spustil v pogovor z njim," je odgovoril Lisjak.

"Ali imaš sploh kaj povedati?"

"Ali ne slišiš? Velerodje vpraša, ali imaš kaj povedati," je vprašal jetničar in sunil Lisjaka, ki je molčal, s komolcem. "Oprostite, prosim," je dejal Lisjak in pogledal z zamišljenim obrazom kvišku. "Ali ste govorili z menoj, možak?"

"Nikoli še nisem videl tako mladega, pa tako prevejanega potepuha, velerodje," je pripomnil sluga ter se zarežal. "Ali hočeš še kaj povedati, ti seme?"

"Ne," je odgovoril Lisjak, "tukaj že ne, zakaj v tej stacuni ne prodajate pravice. Mimo tega pa — moj zagovornik zajtrkuje danes pri podpredsedniku poslanske zbornice; ampak kje drugje bom že imel kaj povedati, in on tudi, pa še marsikateri mojih zelo uglednih znancev. Take bodo robili tem gospodom, da si bodo želeli, naj bi se ne bili nikdar rodili, ali da bi jih bili davi sluge obesili na kljuko za klobuke, preden so šli od doma, da bi se nad menoj poskušali. Jaz bom —"

"Tih! Obtožba je utemeljena!" ga je pretrgal pisar. "Odvédite ga!"

"Pojdi!" je velel jetničar.

"O, že prav! Saj grem," je odgovoril Lisjak ter si z dlano gladil klobuk. "O! (zdaj je govoril proti sodnikom.) Le nič preplašeno ne glejte, ne bo nič pomagalo, ne bom imel milosti z vami, niti za belic ne. Vi mi boste to plačali, vi čedni tički. Za nič na svetu ne bi hotel tčati v vaši koži. Zdaj ne bi hotel oprostive, pa da padete na kolena in me prosite. Nate, odpeljite me v ječo! Spravite me proč!"

Pri teh zadnjih besedah je odvedel jetničar Lisjaka za ovrtnik iz izbe. Vse do dvorišča je grozil, da spravi to stvar pred zbornico; potem pa se je zelo veselo in zadovoljno jetničarju v obraz zarežal.

Noe je počakal, da je še videl, kako je bil zaklenjen sam v majhno celico, potem pa je hi-

tel, kar se da, na mesto, kjer je bil pustil gospodiča Batesa. Preteklo je nekaj časa, preden je stopil k njemu ta mladi gospod, ki se je iz previdnosti pokazal šele, ko se je bil skrbno ozrl iz svojega skrivališča ter se prepričal, da njegovega novega prijatelja ne spremlja nikaka preradovedna oseba.

Oba sta pohitela proti domu, da bi prinesla Faginu čim prej veselo vest, da dela Lisjak njegovi vzgoji lepo čast in skrbi, da mu bo ime daleč slovelo.

STIRI IN STIRIDESETO
POGLAVJE

Pride čas, ko bi morala Nancy izpolniti obljubo, dano Rozi Maylijevi. Ni je.

Umetna je bila Nancy v vseh zvižajah in v hinavstvu, popolnoma zatajiti pa le ni mogla učinka, ki ga je napravila nanjo zavest, da se je odločila za tako nevaren korak. Pomislila je, da sta ji zaupala oba, premeteni žid in surovi Sikes, načrte kakere sta pred vsemi drugimi skrivala, in trdni veri, da je zanesljiva in da o njeni iskrenosti ni niti najmanjšega dvoma. Kakor so bili ti načrti zli, kakor sta bila podla moža, ki sta jih skovala, in kakor je bila Nancy v srcu razsrjena proti židu, ki jo je vodil od koraka do koraka globlje v brezno zločina in bede, odkoder ni bilo več nikakega izhoda — bili so trenutki, da je začutila celo proti njemu nekako mehko; bala se je, da ne bi prišel po njenih odkritjih v železne pesti, katerim se je tolikokrat umaknil, in da ne bi padel nazadnje — pa naj je tako usodo še bolj zaslužil — od njene roke.

Toda to so bile samo begotne misli njene duše, ki se ni mogla popolnoma odtrgati od svojih starih tovarišev in zvez; bila pa je vendarle zmožna, vztrajati ob eni nalogi, in odločila se je, da je ne odvrnejo nikaki pomisleki od začrtanega pota. Skrbela je za Sikesa, bala se je zanj; in to bi bil najjačji nagib za to, da bi odstopila, dokler je še čas. Pa saj si je izgovorila, da mora ostati njena skrivnost popolnoma tajna. Niti ene besede ni črhnila, ki bi mogla dovesti kogarkoli Sikesu na sled. Prav njemu na ljubo je zavrnila zavetišče, kjer bi se oprostila vse zavrženosti in bede, po kateri brede sedaj — kaj naj bi bila še storila? Njen sklep je bil storičen.

A čeprav se je končal vsak boj v njeni duši s tem zaključkom, so vstajali v njej venomer novi boji, ki so ji začrtali tudi sledove in obraz. V nekaj dneh je obledela in shujšala. Včasih se ni zmenila prav nič za vse, kar se je godilo okrog nje, ni posegala v razgovore, pri katerih bi bila prejšnje čase najglasnejša. Včasih se je smejala brez vse-lja, pa zopet razgrajala brez vzroka ali namena. Drugekrat — često hip zatem — je sedela tiha in pobita ter zamišljena, z glavo uprto v dlani. Silni napor, s katerim se je trgala iz takega stanja, je pričal zgovorneje od vseh drugih znamenj, da je nemirna in da se bavi jo njene misli s predmeti, ki so zelo daleč od pogovorov njenih tovarišev.

Bilo je v nedeljo zvečer, in z bližnjega zvonika je udarila ura. Sikes in žid sta se pogovarjala, pa sta prenehala, da bi poslušala. Dekle, ki je ždelo na nizkem stolčku, je pogledalo kvišku in je tudi poslušalo. Enajst.

"Se ena ura do polnoči," je spregovoril Sikes, ki je bil od-

prl oboknice, pogledal ven in se vrnil na svoj sedež. "In tema kakor v rogu. Lepa noč za delo."

"Ah," je odgovoril žid, "kakšna škoda, Bill, dragi moj, da nimamo nič pripravljenega!"

"Enkrat imaš prav," je zagodrnjal Sikes. "Res škoda, jaz sem ravno prave volje."

Žid je vzdihnil in otožno stresel z glavo. "Treba bo pristoriti, kakor hitro spravimo svoje stvari zopet v pravi tek. To je vse, kar vem jaz," je rekel Sikes.

"To je bila beseda, dragi moj," je odgovoril žid; upal si ga je celo potapljal po rami. "Dobro mi da, kadar te slišim tako govoriti."

"Dobro ti de? Res?" je vzkliknil Sikes. "Prav, pa naj ti."

"Ha, ha, ha!" se je zasmejal žid, kakor bi ga bilo razveselilo celo to privoljenje. "Nocoj ste spet pravi Bill, čisto pravi Bill!"

"Jaz pa se ne čutim pravega, kadar mi položiš ta suhi stari krempelj na ramo; zato ga umakni," je rekel Sikes ter se otresel židove roke.

"To vas vznemirja, Bill, vas spominja, kako človeka zgrabijo, ali ne?" je dejal žid, ki je sklenil, da ne bo kazal nikake užaljenosti.

"Kako človeka zagrabi hudič," je odgovoril Sikes. "Nikoli še ni bilo na svetu človeka s takšnim obrazom, kakršnega imaš ti, kvečjemu tvoj oče; in meni se vse tako zdi, da si on smodi si- vordečo brado ob peklenskem ognju. Ali pa izhajaš od samega vruga; niti malo se ne bi čudil."

Fagin ni odgovoril na ta poklon, temveč je potegnil Sikesa za rokav in pokazal s prstom proti Nancy, ki si je dela med pogovorom klobuk na glavo ter je hotela sedaj oditi iz sobe. "Oho!" je zavpil Sikes. "Nancy! Kam neki hoče dekle tako pozno ponoči?"

"Ne daleč."

"Kakšen odgovor je to?" je zarežal Sikes. "Kam greš?"

"Saj pravim: ne daleč."

"In jaz pravim: kam?" je odvrnil Sikes. "Ali me slišiš?"

"Ne vem, kam," je odgovorilo dekle.

"Jaz pa vem," je dejal Sikes bolj iz kljubovalnosti, kot da bi hotel dekletu kamorkoli braniti. "Nikamor. Sedi!"

"Ni mi dobro. Že prej sem ti povedala," je odgovorilo dekle. "Na zrak moram."

"Pomoli glavo skozi okno," je dejal Sikes.

"To mi je premalo," je reklo dekle. "Na ulico moram."

"Potle pa sploh ne boš imela zraka," je rekel Sikes. S tem zardilom je vstal, zaklenil dver, potegnil ključ, ji strgal klobuk z glave ter ga vrgel na staro omaro. "Tako," je rekel razbojnik, "sedaj pa miruj, kjer si. Ali boš?"

"Zavoljo klobuka mi ne bi bilo treba ostati," je rekla deklica, ki je zelo pobledeła. "Kaj pa de tako dalje," je rekel Sikes.

misliš, Bill? Ali veš, kaj delaš?" "Ali vem, kaj — o!" je zavpil Sikes ter se obrnil proti Faginu. "Pamet je izgubila, veš, drugače se ne bi upala z menoj tako govoriti."

"Prigal me boš do kakega obupnega koraka," je zamrmrala Nancy ter si pritisnila obe roke na prsi, kakor da hoče siloma zatreti kak strasten izbruh. "Daj, naj grem — no? — to minuto — ta hip —"

"Ne!" je usekal Sikes.

"Recite mu, Fagin, naj mi dovolji. Bolje bo. Zanj bo bolje. Ali me slišite?" je zavpila Nancy in udarila z nogo ob tla.

"Ali me slišite?" je ponovil Sikes ter se obrnil na stolu, da bi ji pogledal v lice. "Slišim te in če te bom slišal še pol minute, te bo zgrabil pes za grlo tako, da ti izdere tudi nekaj tega vreščega glasu. Kaj te je obsedlo, ti koza? Kaj?"

"Daj, naj grem," je dejalo dekle z veliko resnobo; nato je sedla pri vratih na tla in govorila: "Bill, pusti me, naj grem; ne veš, kaj delaš, res ne veš. Samo za eno uro — daj — daj!"

"Na drobne kosce se dam raztrgati," je vpil Sikes in jo prijel trdo za roko, "če ni dekle do kraja znorelo. Vstani!"

"Ne, dokler mi ne dovoliš oditi ... ne, dokler mi ne dovoliš oditi ... nikoli ... nikoli!" je vreščalo dekle.

Sikes jo je nekaj trenutkov gledal, prežal na priliko, ji oklenil hipoma obe roki ter jo vlekel, naj se je še tako upirala, v majhno sobo poleg; tam je sedel na klop, potisnil dekle na stol in jo s silo tiščal nanj. Zdaj se je borila, zdaj ga prosila, dokler ni odbilo dvanajst; potem pa je odnehal, utrujena in naveličana.

Sikes jo je z mnogimi kletvami opomnil, naj nocoj nikar več ne poskuša iti iz hiše, potem jo je pustil, da si odpočije, in se je vrnil k židu.

"Bu!" je vzkliknil ter si brisal znoj z obraza. "Kakšna čudna deklina je to!"

"Prav pravite, Bill," je odgovoril žid zamišljeno. "Prav pravite."

"Čemu si je vtepla v glavo, da mora nocoj ven, kaj mislite?" je vprašal Sikes. "Slišite, vi jo poznate bolje kot jaz. Kaj pomeni to?"

"Trma! Babja trma, mislim jaz, dragi moj," je odgovoril žid, skomizgaje z ramami.

"Je, tudi po mojem je to," je zagodrnjal Sikes. "Mislim sem, da sem jo ukrotil, pa je še prav taka samoglavka, kakor prej."

"Hujsa," je pristavil žid zamišljeno. "Takšne je še nisem videl, pa še za tako malenkost."

"Tudi jaz ne," je dejal Sikes. "Zdi se mi, da ji je ostalo še nekaj tiste vročice v krvi, pa noče iz nje?"

"Težko če ne," je pritrdil žid. "Malo ji bom puščal, pa ne bom nadlegoval doktorja, če pojma de tako dalje," je rekel Sikes.

žid je pokimal v znamenje, kar mu je tako zdravljenje po volji.

"Noč in dan se ni ganila od mene, ko sem ležal vznak in si se me ti, volk s črnim srem, ogibal," je govoril Sikes. "Vrhu tega sva bila ves čas velika reveža, in to, mislim, jo je nekako razjedlo in zlomilo. Končno še tukaj tako dolgo zaprta; pa je prišel nemir vanjo ... e?"

"Tako je, dragi moj," je odgovoril žid šepetaje. "Pst!"

Po teh besedah je stopila Nancy v sobo in sedla na svoje prejšnje mesto. Oči so ji bile nabrekli in rdeče; pozibala se je, stresla z glavo, čez nekaj časa pa je bušila v smeh.

"He, sedaj pa iz drugega meha!" je vzkliknil Sikes in pogledal nemalo presenečen svojo družico.

Fagin mu je namignil, naj se za sedaj ne meni več zanjo; v nekaj minutah je bilo dekle zopet kakor po navadi. Fagin je zašepetal Sikesu, da se ni bati novega napada, vzel klobuk in mu želel lahko noč. Pred vrati je postal, se ozrl ter poprosil, ali mu ne bi po temnih stopnicah kdo posvetil.

"Posveti mu," je ukazal Sikes, ki si je tlačil pipo. "Kaka škoda, če bi si sam vrat zlomil in prikrajšal zijke za lep pogled. Posveti mu."

Nancy je šla s svečo za starišem. Ko sta prišla v vežo, si je položil prst na usta, stopil tik dekleta in ji zašepetal:

"Kaj je to, Nancy, draga?"

"Kaj mislite?" mu je odgovorila Nancy istotako šepetaje.

"Kaj je vsemu temu vzrok?" je dejal Fagin. "Če je on ..."

pokazal je s koščnim kazalcem po stopnicah navzgor, "če je on s teboj tako trd (to je divjina, Nancy, divja zverina) — zakaj ne bi ti ..."

"No?" je dejalo dekle, ko je Fagin prenehal; usta so se mu skoraj dotikala njenih ušes, oči je uprl v njene.

"Za sedaj puštica," je rekel žid, "se že še pogovoriva o tem. V meni imaš prijatelja, Nancy ... zanesljivega prijatelja. Sredstva imam v roki ... tiha in skrita. Če se hočeš maščevati nad tistimi, ki ravnaajo s teboj kakor s psom ... kakor s psom ... huje nego s psom ... zakaj tega vendar včasih pogladi ... pridi k meni. K meni pridi, ti pravim. Njega poznaš od včera; mene poznaš od davna, Nancy."

Baron Alexander von Falkenhausen, nemški strateg, kateremu se pripisuje, da je izdelal načrte za vpad v Skandinavijo.

"Dobro vas poznam," je odgovorilo dekle, ne da bi pokazalo malo nemira. "Lahko noč."

Ko ji je hotel Fagin položiti roko v roko, se je odmaknila, a rekla mu je še enkrat lahko noč

s krepkim glasom, in ko jo je za slovo pogledal, mu je spoznamno pokimala, nato je zaprla vrata za njim.

(Dalje prihodnjic.)

Ljudsko štetje na Puerto Rico, ki tudi spada pod okrilje Zed. držav. Popisovalci vrše tukaj svoje delo kar na cestah kakor vidimo na sliki, je popisovalka Niever Suarez s knjigo v roki ustavila Jibaro (gorjanca), da ji da potrebne podatke.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSUJE ŽE 47. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5.000.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122,55%

K. S. K. Jednota ima nad 36.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 184

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$7.400.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom narašča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1.000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lanko za \$2,00; \$1,00 in 50c na dan ali \$5,00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo fin rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot prvi materi vdov in strot. Če se nisi član ali članica te močne in bogate podporne organizacije, pridi se in pristopi takoj!

V vsak slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

V BLAG SPOMIN
PETE OBLETNICE SMRTI
PRELJUBLJENEGA IN NIK-
DAR POZABLJENEGA SIN-
ČKA IN BRATCA

Boris Starin

ki je za vedno zatisnil svoje mi-
le oči 29. aprila, 1935.

Rožice že cveto,
ptičice nam pojo,
Ti pa tam v grobu spiš,
več se ne prebudiš.

Prosi tam Stvarnika,
da nam to milost da,
dav raju se snidemo,
več se ne ločimo.

Zalujoči

STARŠI in SESTRICI.

Cleveland, O., 30. aprila, 1940.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskar-
na vam tiska krasna poročna
vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec
papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

VABILO NA PLESNO VESELICO

SKUPNIH DRUŠTEV FARE SV. VIDA

V SOBOTO 4. MAJA

v Twilight Ballroom (Grdinova dvorana)

Začetek ob osmih zvečer.

Igral bo LOUIS TREBAR ORKESTER. Vstopnina 30 centov

NAROD JE PRIJAZNO VABLJEN